

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Інститут практичної культурології та арт-менеджменту
Кафедра культурології та інформаційних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
проф. Іванов С.В.



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інформаційна культура та медіа аналітика»

для здобувачів вищої освіти

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
освітньо-науковий рівень третій (доктор філософії)
освітньо-наукова програма Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
вид дисципліни дисципліна вибору аспіранта

Форма навчання денна
Навчальний рік 2018/2019
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма підсумкового контролю диф. залік

Викладач: Збанацька Оксана Миколаївна канд. іст., доцент

Пролонговано: на 2019/2020 н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2018

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (у т.ч. міждисциплінарні зв'язки):

Дана навчальна дисципліна є однією з вибіркових дисциплін інформаційного циклу, яка вивчається для професійної та дослідницької підготовки фахівців третього рівня вищої освіти зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», і є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують фахівця з бібліотекознавства, архівознавства, бібліографознавства, документознавства, інформаційних технологій, соціальних комунікацій та інших наук інформаційного циклу.

2. Мета дисципліни:

Метою викладання дисципліни «Інформаційна культура та медіа аналітика» є формування у майбутніх фахівців знань щодо теоретичних, методологічних та організаційних засад формування інформаційної культури як органічної складової інформаційного суспільства; набуття знань і навичок ефективного використання інформаційних ресурсів у сучасних інформаційних системах; самостійного поповнення знань; уміння працювати з інформацією, аналізувати та синтезувати її і на цій основі створювати нову; ухвалювати своєчасні й ефективні рішення.

Вивчення дисципліни також спрямоване на ознайомлення студентів з основами проведення наукових досліджень у царині мас-медіа та має на меті закласти основи знань і вмінь, потрібних як для теоретичних, так і практичних медіа-досліджень.

3. Завдання:

- виявлення передумов і закономірностей функціонування в суспільстві інформаційної культури;
- визначення складових елементів інформаційної культури як обов'язкової складової у формуванні інформаційного суспільства;
- аналіз державної інформаційної політики, правових норм інформаційного суспільства в контексті інформаційної культури;
- узагальнення знань інформаційних ресурсів та інформаційних систем суспільства з метою вироблення стратегії поведінки в інформаційній діяльності;
- формування інформаційної компетентності;
- опанування методології медіа-досліджень;
- формування у студентів знань і вмінь, потрібних для теоретичних та практичних медіа-досліджень.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни

1. Знання

- основні етапи становлення і функціонування в суспільстві інформаційної культури;
- правові засади інформаційного суспільства;
- особливості сучасних інформаційних ресурсів та систем;
- організаційні засади медіа аналітики;
- етапи і результати медіа аналітичного дослідження;
- тенденції розвитку інформаційної культури;
- базову методологію медіа-досліджень.

2. Вміння

- ефективно використовувати інформаційні ресурси в інформаційних системах відповідно до реалій інформаційного суспільства
- аналізувати стан досліджень з інформаційної культури та медіа аналітики;
- орієнтуватись в засобах масової комунікації;
- застосовувати отримані теоретичні знання в аналітичній діяльності;
- пояснити та застосувати методи медіа аналітики.

3. Володіння навичками

- критичного мислення та прийняття відповідальних рішень та ініціативної поведінки;
- опитування, інтерв'ювання, усної історії, контент- та текстуального аналізу;
- реалізовувати дослідницькі навички й уміння;
- проведення наукових досліджень у царині мас-медіа;
- планування дослідницького проекту.

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	Знати основні етапи становлення і функціонування в суспільстві інформаційної культури, правові засади інформаційного суспільства	Лекція	Усне опитування, перевірка виконання завдань	20%
2.1	Володіти загальними принципами пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Лекція	Усне опитування, перевірка виконання завдань	20%
2.2	Вміти застосовувати отримані теоретичні знання в аналітичній діяльності та орієнтуватись в засобах масової комунікації	Лекція	Усне опитування, перевірка виконання завдань	20%
3.1	Застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів та технологій для підвищення ефективності та результативності функціонування інфраструктурних складових інформаційної, бібліотечної та архівної справ	Лекція	Усне опитування, перевірка виконання завдань	20%
4.1	Вміти виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках в різних галузях гуманітарних наук.	Лекція	Усне опитування, тестові завдання	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	2.1	2.2	3.1.	4.1
Програмні результати навчання (назва)					
Мати передові концептуальні та методологічні знання з інформаційної, бібліотечної та архівної справи на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та здійснення інновацій	ПРН1				
Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи		ПРН3		ПРН3	
Уміти критично мислити, оцінювати та синтезувати інноваційні ідеї в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи			ПРН5		
Уміти розробляти проектні завдання щодо автоматизації процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичної обробки, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації у будь-яких потрібних користувачам форматах					ПРН6
Уміти використовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів та технологій для підвищення ефективності та результативності функціонування інфраструктурних складових інформаційної, бібліотечної та архівної справи					ПРН8

7. Схема формування оцінки (згідно п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» від 16 грудня 2015 р.)

7.1 Форми оцінювання студентів:

- підсумкове оцінювання: диференційований залік

7.2 Організація оцінювання:

Контроль за якістю навчання аспіранта здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів аспіранта формують семестрові бали, отримані з усіх тем згідно плану змістових розділів (бали, отримані за контрольні роботи (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійних завдань; а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).

7.3. Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		Лекції	Самостійна робота	Всього
Частина 1. Інформаційна культура				
1.	Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Інформаційна культура та медіааналітика». Теоретико-методологічні та практичні основи інформаційної культури	2	6	8
2.	Тема 2. Інформаційне суспільство	4	6	10
3.	Тема 3. Інформаційна культура як складова інформаційного суспільства	2	10	12
4.	Тема 4. Інформаційні ресурси суспільства в інформаційних системах	4	10	14
5.	Тема 5. Інформаційна безпека, охорона і збереження культурної спадщини	2	6	8
6.	Тема 6. Інформаційна політика держави та інформаційна культура: співвідношення та взаємодія	4	10	14
7.	Тема 7. Правове регулювання у сфері суспільних інформаційних відносин в аспекті інформаційної культури	2	6	8
8.	Тема 8. Світова інформаційна культура. Інтеграція України до світового інформаційного простору	2	6	8
Частина 2. Медіа аналітика				
9.	Тема 9. Медіа аналітика як прикладна дисципліна	2	6	8
10.	Тема 10. Методологія медіа досліджень	4	10	14
11.	Тема 11. Етапи і результати медіа аналітичного дослідження	2	6	8
12.	Тема 12. Світова гібридна війна	2	6	8
	Всього:	32	88	120

Загальний обсяг 120 год.¹, в тому числі (вибрати необхідне):

Лекцій – 32 год.

Самостійна робота – 88 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Баранов О. А. Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика. Київ : Едельвейс, 2014. 433 с.
2. Галета Я. В. Соціальна зрілість особистості в умовах оновлення інформаційної культури суспільства. Харків : Мачулін, 2018. 414 с.
3. Дулатова А. Н., Зиновьева Н. Б. Информационная культура личности : учеб.-метод. пособ. Москва : Либерия-Бибинформ, 2007. 171 с.
4. Медіаосвіта та медіа грамотність : підручник / В. Ф. Іванов та ін. ; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Акад. укр. преси, Центр вільної преси, 2012. 352 с.

¹ Загальна кількість годин, відведених на дану дисципліну згідно навчального плану.

5. Новгородська Ю. Г., Кравченко Л. І. Феномен інформаційної культури в управлінській діяльності керівника. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки. 2017. № 3. С. 107–112.
6. Почепцов Г. Г., Чукут С. А. Інформаційна політика. Київ : Знання, 2008. 663 с.
7. Проценко П. П. Проблематика переходу до інформаційного суспільства. *Політичний менеджмент*. 2004. № 6 (9). С. 129–137.
8. Світова гібридна війна: український фронт : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ : НІСД, 2017. 496 с.

Додаткові:

1. Бортко Г. Н. Национальные стратегии информационного общества: преимущества и условия реализации в Украине. *Информационное общество*. 2004. № 2. С. 25–29.
1. Винарик Л. С., Щедрин А. Н. Информационная культура: эволюция, проблемы / НАН Украины, Ин-т экономики промышленности. Донецк, 1999. 144 с.
2. Віленський Г. Л. Словник-довідник з інформаційного права та права у сфері культури : навч. посіб. / Рівнен. ін-т слов'язнознавства Київського ін-ту «Слов'янський ун-т». Київ, 2001. 324 с.
3. Дюжев Д. В. Інформаційне суспільство: соціально-правові аспекти суспільного розвитку. *Наука. Релігія. Суспільство*. 2004. № 1. С. 116–122.
4. Земсков А. И., Шрайберг Я. Л. Электронная информация и электронные ресурсы : публикации и документы, фонды и библиотеки. Москва : ФАИР, 2007. 528 с.
5. Інформатика і комп'ютерна техніка : навч. посіб. / М. Є. Рогоза та ін. Київ : ВЦ «Академія», 2006. 367 с.
6. Інформаційне суспільство: Дефініції: людина, її права, інформація, інформатика, інформатизація, телекомунікації, інтелектуальна власність, ліцензування, сертифікація, економіка, ринок, юриспруденція / В. М. Брижко, О. М. Гальченко, В. С. Цимбалюк та ін. Київ : Інтеграл, 2002. 220 с.
7. Клименко І. В., Линьов К. О. Технології електронного урядування. Київ : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. 192 с.
8. Концепція Національної програми інформатизації : затв. Законом України від 4 лютого 1998 року №75/98. *Відомості Верховної Ради України* 1998. № 27-28. Ст. 182.
9. Коряковцева Н.А. Техники информационно-библиотечной работы : учеб.-практ. пособ./ Н. А. Коряковцева. Москва : Либерия, 2004. 135 с.
10. Окинавська хартія глобального інформаційного суспільства. *Дипломатичний вісник*. 2000. № 8. С. 51–56.
11. Про авторське право і суміжні права : закон України від 23 грудня 1993 року №3792. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 13. Ст. 64.
12. Про бібліотеки і бібліотечну справу : закон України від 27 січня 1995 року № 32/95. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 7. Ст. 45.
13. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : закон України від 21 вересня 1999 року № 1068. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 48. Ст. 405.
14. Про видавничу справу : закон України від 5 червня 1997 року №318/97. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
15. Про державну таємницю : закон України від 21 січня 1994 року №3855. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 6. Ст. 93.
16. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : закон України від 16 листопада 1992 року №2782. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 1. Ст. 1.
17. Про електронний цифровий підпис : закон України від 22 травня 2003 р. № 852-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
18. Про електронні документи та електронний документообіг : закон України від 22 травня 2003 року №851. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275.

19. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 травня 2003 р. №259. *Офіційний вісник України*. 2003. № 18. Ст. 864.
20. Про захист інформації в автоматизованих системах : закон України від 5 липня 1994 р. №80/94. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286.
21. Про інформацію : закон України від 2 жовтня 1992 року №2657-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
22. Про музеї та музейну справу : закон України від 29 червня 1995 року №249/95. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 25. Ст. 191.
23. Про науково-технічну інформацію : закон України від 25 червня 1993 року №3322. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 33. Ст. 345.
24. Про музеї та музейну справу : закон України від 29 червня 1995 року №249/95. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 25. Ст.191.
25. Про Національний архівний фонд та архівні установи : закон України від 24 грудня 1993 року №3814. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 15. Ст. 86.
26. Про Національну програму інформатизації : закон України від 4 лютого 1998 року №74/98. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 27-28. Ст. 181.
27. Про обов'язковий примірник документів : закон України від 9 квітня 1999 року №595. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 22-23. Ст. 199.
28. Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>
29. Про охорону культурної спадщини : закон України від 8 червня 2000 року №1805. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 39. Ст. 333.
30. Тоффлер Э. *Метаморфозы власти*. Москва : ООО “Издательство АСТ”, 2003. 669 с.
31. Шаповал О. В. Розробка національних стратегій інформаційного розвитку – пріоритет сучасності. *Нова парадигма*, 2004. Вип. 38. С. 166-172.
32. Электронные документы : создание и использование в публичных библиотеках : справочник / науч. ред. : Р. С. Гиляревский, Г. Ф. Гордукалова. Санкт-Петербург : Профессия, 2007. 663 с.